

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ- ယွၤအတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝါ ဒီးအတၢ်သံတၢ်လၢ

တၢ်တီထူ- ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လၢတၢ်နီၣ်နီၣ်လၢပကနီၣ်ဖးတၢ်အဂ့ၢ်ဒီးတၢ်အအါအဆါ

၁. လံာ်စီဆုံန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အနီၣ်နီၣ်ဒ်သိးပကမၤကွၢ်တၢ်ခဲလၢာ်(၅:၂၀-၂၁-က)

- သုတမၤတရီၤတပါ(လၢဟ့ၣ်လုးအကိၣ်န့ၣ် *exoutheneo* တဟံၣ်လုၢ်ပုၤဒ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်, ကွၢ်တလီၤ တၢ်ဒီး အသးဘၣ်အတၢ်(၃ မိၤ. ၂၆:၁၄-၁၅).
- **ဝံအကိၣ်**(လၢဟ့ၣ်လုးအကိၣ်န့ၣ် *propheteia*) ယွၤအကလုၢ်ကထိလၢအဘၣ်တၢ်ကတိၤအီၤလၢထးခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, မ့တမ့ၢ် အဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢလံာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, အယိ တၢ်လၢလၢအတဲဆိတၢ်/ဟီဆိတၢ်န့ၣ် မ့ၢ် သးစီဆုံ ထိးဘၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢ ကတဲလီၤကျဲၤလီၤယွၤကလုၢ်ကထိလၢပုၤဂီၢ်မ့ၢ်မိၢ်ညါ(ရိ. ၁:၂၆). ၁) ယွၤအတၢ်လီၣ်ဖျါလၢအသီသ့ၣ်တဖၣ်(လူၤ. ၂:၂၉-၃၂; မၤတၢ် ၁၅:၂၃-၂၉); **မ့တမ့ၢ်** ၂) တဲကဒါက့ၤ ယွၤအတၢ်လီၣ်ဖျါလၢ**အအိၣ်တၢ်လံတဖၣ်/အလီၢ်လံသ့ၣ်တဖၣ်**(လူၤ. ၃:၄-၆; မၤတၢ် ၁၇:၁၀-၁၁).
- ဖဲပုၤတၢ်မၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်သံဝံအလီၢ်ခဲန့ၣ် ဝံအလုၢ်လၢအကဟီဆိတၢ်လၢအသီလၢအဟဲလၢယွၤအအိၣ်န့ၣ် တအိၣ်လၢဘၣ်(လီၣ်. ၂:၁၈-၁၉). မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ, **ပစံာ်တံာ်တဲလီၤယွၤအကလုၢ်ကထိ**(၂ တံၤ. ၄:၂). တၢ်တဲဆိတၢ် တၢ်ဟီဟံၣ်တၢ် တအိၣ်လၢဘၣ်, အိၣ်ထဲ **တၢ်စံာ်တံာ်တဲလီၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤလီၤ**.
- **ဝံအကိၣ်**ဖဲအံၤန့ၣ် တဲဘၣ်သး **ယွၤအကလုၢ်ကထိလၢအကွဲးတၢ်အသးတဖၣ်**(၂ ပုၣ်. ၁:၂၀-၂၁; ရိ. ၁၆:၂၅-၂၆) လၢပကဘၣ်သ့အီၤကိးမ့ၢ်နီၣ်မ့ၢ်နီၣ်ဒဲးလီၤ(မၤတၢ် ၁၇:၁၁).
- ပတူၢ်လီၢ် **Sola Scriptura** - **လံာ်စီဆုံ/ယွၤကလုၢ်ကထိထဲတခါဧၤ**-လံာ်စီဆုံန့ၣ် မ့ၢ် ယွၤအကလုၢ်ကထိ **အကမၢ်တအိၣ်ဘၣ်**(၂ တံၤ. ၃:၁၆; ရိ. ၃:၂; တံတူၤ ၁:၂), တၢ်န့ၣ်အတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ**အဂ့ၢ်ကတၢ်** ဒီး တၢ်မၤထွဲ- သမာဝဲ **Sola Scriptura** - **လံာ်စီဆုံ/ယွၤကလုၢ်ကထိထဲတခါဧၤ** မၤသးဒ် အဝဲသ့ၣ်ထဲတဂၤ န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ(၅:၁၂; ဧၤ. ၁၃:၇, ၁၇; မၤတၢ် ၁၅). Catechisms, Creeds, ဒီး Confessions န့ၣ် တဘျီတခါ အမၢ်အိၣ်သ့လီၤ.

၂. ဟံာ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်တက့ၢ် (၅:၂၁-ခ)

- တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးတၢ်အါန့ၣ် **ထီဒါလီၢ်အသးလီၤ**; တၢ်တမံၤန့ၣ် ကဲတၢ်အဂ့ၢ်ဒီးတၢ်အတဂ့ၤ**တဘျီယိ** မ့တမ့ၢ် **လၢတၢ်တခါယိအပူၤတသ့ဘၣ်/တမ့ၢ်ဘၣ်**. တၢ်ဘျါလၢ **Law of non-contradiction** န့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢ ယွၤမ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ- ယွၤန့ၣ် ထီဒါ မ့တမ့ၢ် **သမာလီၤအသး** တသ့ဘၣ်(၂ တံၤ. ၂:၁၃).
- ယွၤ **ပုၤလၢအဟ့ၣ်လီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဂၤန့ၣ် တဆိတလဲဘၣ်**(ယၤကိာ် ၁:၁၇; ဧၤ. ၁၃:၈), အယိ ယွၤအတၢ်သိၣ်လိသီလိဘၣ်သး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝါန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ်က့ၤအီၤလၢ တၢ်မၤလီၢ် အဘီ တဆံ(၂ မိၤ. ၂၀:၃-၁၇; ၅ မိၤ. ၅:၇-၂၁) တဲဘၣ်သး **တၢ်အလီၤထူလီၤယိာ်လၢ** လၢအတဲဘၣ်သး **တၢ်စိတၢ်ဆုံဒီးတၢ်အတီအလီၤဒီးတၢ်အဂ့ၢ်အဝါန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ**(ရိ. ၇:၁၂; မးသဲ ၅:၁၇-၁၈; ၂၃:၂-၃).
- **ဟံးဃာ်** န့ၣ်မ့ၢ် **တၢ်ပၤဟံးဃာ်** လၢာ်လၢဆုဆု/လၢလၢပဲၤပဲၤ(စံး. ၁၁၉:၉၇; ၅ မိၤ. ၆:၄-၆)
- **တၢ်ဂ့ၢ်**(လၢဟ့ၣ်လုးအကိၣ် *Kalos*) **လၢအိၣ်ဟံၣ်/န့ၣ်သါဘၣ်** တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, ပုၤတူၢ်ဒိၣ်ကီၤဒိၣ်, ဒီးတၢ်အဘၣ်, ဘျးစဲလီၢ်အသးဒီး **န့ၣ်ဆၢၣ်လၢအ order ဒၣ်ဝဲ** ဒ်ယွၤတုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲအသိး(ရိ. ၁:၂၆-၁၇; ၁၆:၁၉).

၃. ဟးဆဲးတၢ်အလၢကိးတၢ်အက့ၢ်အဂီၤဒဲး (၅:၂၂)

- **တၢ်အတၢ်သီ** န့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ**မၤကွၢ်/မ့တမ့ၢ် ဟးလွဲန့ၣ်ကွဲန့ၣ်**တၢ်ဂ့ၢ်; ဒ် ခဲစး မ့ၢ်တၢ်လၢ**အမူအဂဲၤဒီးမၤဆါတၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ**(ယၤရှါ. ၅၇:၂၀-၂၁; စံး. ၁၉:၁၁က; ရိ. ၁:၂၇; ကတိၤ. ၂၈:၅).
- **ဟးဆဲး**(လၢဟ့ၣ်လုးအကိၣ် *apecho*)—**ဟးဆဲးတၢ်အတၢ်သီ ကိးမံၤဒဲး**လၢတၢ်သိၣ်လိသီလိအီၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ(ရိ. ၁:၂၈-၃၁; ၁ ကရံၣ်. ၅:၉-၁၃; ယၤကိာ် ၄:၄).